

2020. gada janvāris

Piedāvājam Jums programmas „Latvijas skolas soma” norišu aktualitātes un izlasi. Viss kultūras norišu klāsts bērniem un jauniešiem pieejams [Kultūras ministrijas mājaslapā](#).

Arī 2020. gadā arvien aicinām iespēju robežās „Latvijas skolas somas” norises sasaistīt ar aktuāliem un vēsturiski nozīmīgiem notikumiem. Latvijas valsts simtgades 2020. gada atslēgas vārds ir „Brīvība”.

2020. gads. Brīvība.

Pirms simts gadiem – 1920. gadā - ar Latgales atbrīvošanu noslēdzas Neatkarības karš, Latvija ir atbrīvota un var izvēlēties savu attīstības ceļu. Dzimtenē atgriežas Pirmā pasaules kara bēgļi, bet Latvijas valstiskums sāk apgūt parlamentārisma pieredzi. 1920. gada aprīlī tiek ievēlēts pirmais parlaments – Satversmes sapulce. Valdības īstenotā agrārā reforma ļauj lielam skaitam Latvijas pilsoņu iegūt lauksaimniecībā izmantojamu zemi. Tāpat 2020. gads atgādina arī par citu Latvijas brīvībai nozīmīgu pagrieziena punktu – 1990. gada 4. maiju. Šogad aprit trīsdesmitā gadskārta kopš deklarācijas „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu” pieņemšanas.

Notikumi, kas tapuši ar VKKF mērķprogrammas „Latvijas skolas soma” atbalstu

Koncertprogramma „Latviešu mūziklu parāde”

Pakalpojuma sniedzējs: VSIA „Latvijas Koncerti”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Karina Bērziņa, 29552328, karina.berzina@latvijaskoncerti.lv

Koncertā jaunieši tiek iepazīstināti ar mūziklu žanru, izceļot to nozīmību pasaules kontekstā un tuvāk iepazīstoties ar diviem Latvijas jaunās paaudzes izpildītājmāksliniekiem – Anniju Putniņu un Emīlu Kivlenieku. Koncerta gaitā tiek sniegta informācija par latviešu komponistiem, kas spilgti sevi pieteikuši mūziklu žanrā (Z. Liepiņš, J. Lūsēns, K. Lācis, R. Pauls, U. Marhilēvičs) un viņu iestudējumiem Latvijas teātros (stāstījums, videomateriāli un izpildītā mūzika). Koncerts strukturēts trīs virzienos: mūsdienu mūzikli, vēsturiskie mūzikli un pasaku tematika mūziklos. Koncertu pavada video projekcijas ar mērķi papildināt informāciju ar vizuāliem faktiem, kā arī ilustrēt noskaņu izvēlētajām dziesmām. Koncertā tiks izdziedāti fragmenti no Z. Liepiņa „Adata”, R. Paula „Meža gulbji” un „Nāc pie puikām”, J. Lūsēna „Kaupēn, mans mīļais” un „Sniega karaliene”, U. Marhilēviča „Tobago”.

Koncerta gaitā sarunās ar mūziķiem tiek meklēta kopīga žanra izpratne un tā vērtības apzināšanās latviešu teātra un mūzikas kopainā. Mūziķi stāsta par savām personīgajām atziņām mūzikla iepazīšanas procesā.

Piedalās: Dziedātāji Annija Putniņa un Emīls Kivlenieks, pianists Uģis Krišjānis, koncerta vadītāja Karina Bērziņa, video projekciju autore Dita Maļinovska.

Muzikālā izrāde „Muzikālās latviešu tautas brīnumpasakas”

Pakalpojuma sniedzējs: IK „Amarana Design”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Anda Kolosova, 29737091, akolosova@gmail.com

„Muzikālās latviešu tautas brīnumpasakas” ir vizuāli un muzikāli krāšņa izrāde, kurā pasaku teicēja stāsta divas latviešu tautas brīnumpasakas: „Brieža pasaka” un „Pasaka par pilno istabu”. Stāstījums tiek papildināts ar dažādu mūzikas instrumentu skaņām, kā arī gleznām, kas tiek gleznotas klātienē uz ūdens virsmas (ebru tehnika) un projicētas uz lielā ekrāna. Izrādes laikā skolēni ieklausīsies pasaku tēlu mītiskajā pasaulē, mūzikas un ritma skaņās, kā arī iepazīs ebru mākslas noslēpumus.

Izrādē piedalās: pasaku teicēja un folkloriste Inita Šalkovska, ebru māksliniece Anda Kolosova, etnomuzikants Mikus Čavarts un koklētāja Kristīne Ādmīne-Liepa.

Muzejpedagoģiskā nodarbība „Senatnei pa pēdām. Arheoloģija”

Pakalpojuma sniedzējs: Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Ilona Vilcāne, 25141858, ilona.vilcane@preili.lv

Plašāk: <https://preili.lv/nozares/kultura/muzeji/preilu-vestures-un-lietiskas-makslas-muzejs/piedavajam-muzejpedagogiskas-programmas/>

Nodarbības laikā skolēni caur iesaistošām aktivitātēm iepazīstas ar arheoloģijas disciplīnu un Latvijas aizvēsturi un gūst jaunas un padziļinātas zināšanas par tuvākās apkārtnes nozīmīgākajiem arheoloģijas pieminekļiem – Jersikas pilskalnu un Kristapiņu kapulauku. Nodarbība sākas ar ievadprezentāciju par arheoloģijas disciplīnu un kultūras mantojuma nozīmīgumu un tā saglabāšanas nepieciešamību. Turpinājumā skolēni, izmantojot magnētiskos standus un magnētiņus ar arheoloģisko izrakumu laikā iegūtu priekšmetu attēliem, mācās atpazīt latgaļu vīriešu un sieviešu rotas, iepazīst latgaļu apbedīšanas tradīcijas, kā arī izzina Jersikas pilskalna kultūrslāni. Nodarbības otrā daļa veltīta arheologa profesijai – skolēni, iejūtoties arheologa lomā, mēģina atrast, apraksta un izanalizē dažādus artefaktus, kā arī aplūko arheoloģisko izrakumu laikā iegūtus priekšmetus no Preiļu muzeja krājuma.

Izrāde „Netikumīgie”

Pakalpojuma sniedzējs: Biedrība „Savienojums” / Dirty Deal Teatro

Norises laiks: Saskaņā ar teātra repertuāru

Kontaktinformācija: Ilva Lorence, 23668244, skolas.soma@dirtydealteatro.lv

Plašāk: <http://dirtydealteatro.lv/izrade/netikumigie/>

Izrāde ir veidota kā divu reālu astoto klašu skolēnu portretu galerija dzejas formā. Ar tīs jaunu dzejnieku vārdu triepieniem gleznotas astotklasnieku domas, pieredze, jūtas un sapņi – tādi, kādus mums tos ļāva ieraudzīt. Jaunie dzejnieki Kirils Ēcis, Luīze Marija Meļķe un Raimonds Ķirķis izvēlējās dažādas portretēšanas metodes, vienlaicīgi risinot arī jautājumu par to, kas ir un kāda var būt dzeja. Savukārt pieaugušo balsi izrādē pārstāv skolotāju koris, kura tekstus radījuši Agnese Krivade un Kārlis Vērdiņš. Mērķauditorija: 7.-12. klase. Izrāde uzdod jautājumus: Vai mākslai un izglītībai ir jāspēlē paslēpes ar realitāti, vai tomēr tās drīkst droši skatīties viena otrai acīs un par ieraudzīto sarunāties ar bērniem un jauniešiem? Arī tad, ja kādam ieraudzītā realitāte šķiet netikumīga.

Izrāde „Cilvēkam vajag suni”

Pakalpojuma sniedzējs: VSIA „Valmieras drāmas teātris”

Norises laiks: Saskaņā ar teātra repertuāru

Kontaktinformācija: 64207335

Plašāk: <https://www.vdt.lv/lv/izrade/cilvekam-vajag-suni>

Kad visi četri kucēni ir atvadījušies no savas mammas, Suņu vīrs viņus ved uz pilsētu, lai pārdotu. Pilsēta ir dzīva un mainīga, tā veidojas un pārveidojas, cilvēki un suņi sadzīvo tajā visi kopā. Un tālāk jau no katra saimnieka atkarīgs, vai viņš ir gatavs pieņemt sava suņa bezierunu mīlestību.

Latviešu rakstniece Regīna Ezera (1930–2002) savā 1975. gadā sarakstītajā stāstu grāmatā „Cilvēkam vajag suni” ir teikusi: „Arī suņa sirdij ir savs sāpju mērs, to kā glāzi var pieliet tikai līdz malām, jo pārējais jau līst pāri malām un garām.” Ar šo stāstu starpniecību, kas ir arī autore mīlestības pieminekļi suņiem, režisors Jānis Znotiņš un dramaturģe Ance Muižniece ielūkosies pusaudžu sirdīs, viņu pieaugšanas sāpēs un priekos.

Maģijas izrāde „Iluzionista viesistabā”

Pakalpojuma sniedzējs: VSIA „Rīgas cirks”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Marita Sanžarevska, 26766132, marita@cirks.lv

Vai ir iespējams nonākt rokas stiepiena attālumā no brīnuma un sajūst mirkli, kurā rodas burvība? Rīgas cirks aicina ielūkoties brīnumradītāja – iluzionista maģisko priekšmetu un jaunrades elpas pārpilnajā dzīvojamajā istabā un ieraudzīt jauna brīnuma veidošanos.

Režisors: Edgars Niklasons, mākslinieks iluzionists Gabriel Got.

Citi jaunumi un atgādinājumi

Filma „Pilsāta pi upis”

Pakalpojuma sniedzējs: ACME film un „Kinopunkts”

Norises laiks: Kinoteātros no 17. janvāra. Filmas izrādīšana notiek saskaņā ar izsludināto grafiku, kas ir pieejams kinoteātru mājaslapās.

Kontaktinformācija: www.pilsetapieupes.lv

„Pilsāta pi upis / Pilsēta pie upes” ir attiecību stāsts uz pagājušā gadsimta 30.-40. gadu vēsturisko pārmaiņu fona. Pirmo reizi vienā Latvijas filmā ietverti daudzi un dažādi vēsturiskie notikumi, kas tobrīd nepielūdzamā ātrumā sekoja cits citam – ulmaņlaikus nomainīja padomju okupācija, tad nāca nacistu režīms; šajā laika posmā notika arī deportācijas un holokausti. Neskatoties uz dramatisko un haotisko vēsturisko situāciju, filmai ir dzīvi apliecinoša intonācija.

Filmas režisors ir Viesturs Kairiņš. Filmas scenārijs veidots pēc latviešu trimdas autora Gunara Janovska tāda paša nosaukuma romāna motīviem. Galvenās lomas atveido Dāvis Suharevskis, Gundars Āboliņš, Agnese Cīrule un Brigita Cmuntova.

Komiska izrāde bez vārdiem „Soliņš”

Pakalpojuma sniedzējs: Biedrība „Teātris azotē”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Marika Čerņavska, 29187360, marikaantonova@hotmail.com

Izrāde ar jaunā cirka elementiem, kurā žonglēšana un manipulācija ar priekšmetiem kļūst par organisku stāsta sastāvdaļu. Izrāde notiek bez vārdiem, tā sirsnīgi stāsta par divām neparastām meitenēm, kas sastopas parkā uz soliņa. Lai gan abas ir ļoti atšķirīgas, tieši žonglēšana palīdz abām saprasties. Izrādi papildina īsa interaktīva iepazīšanās ar žonglēšanas priekšmetiem. Pēc izrādes var organizēt arī 40 minūtes ilgu žonglēšanas nodarbību, kurā tiek apgūti žonglēšanas triki kā atraišošs, prieku un atvērtu saskarsmi rosinošs piedzīvojums, kas gan prasa neatlaidību, uzmanību un koncentrēšanos, gan spēj aizraut pusaudžus un izkonkurēt virtuālās vides valdzinājumu.

Koncerti „Klasiskā mūzika – tas ir stilīgi!”

Pakalpojuma sniedzējs: Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Lelde Tīrele, 29554001, lelde.tirele@gmail.com

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA) sagatavo profesionālus jaunus mūziķus, kuri katru gadu iestudē vairākas koncertprogrammas, vienā koncertā iesaistot 2–4 māksliniekus. Koncertā tiek īsi pastāstīts par profesionāla mūziķa profesijas specifiku, kā arī

tiek sniegts neliels ieskats par izpildāmajiem skaņdarbiem un instrumentiem vai dziedātājiem, kuri tos izpilda. Saruna un tematika tiek pielāgota skolēnu vecumam un pieredzei. Piemēram, vienā no koncertiem piedalās JVLMA docente Lelde Tīrele (klavieres), Krišjānis Gaiķis (čellists, JVLMA maģistrants, Liepājas simfoniskā orķestra mūziķis) un Līga Anna Anševica (soprāns, akadēmiskās dziedāšanas bakalaura programmas studente). Koncerta daudzpusīgajā programmā ir dažādu laikmetu un dažādās valodās izpildīti vokālie skaņdarbi, lai pasvītrotu mūzikas daudzveidību. Čellists izpildīs Fridriha Gulda sacerētu koncertu, kurš skolēniem varētu likties sevišķi interesants, jo tajā ir gan roka elementi, gan austriešu jodelēšanas imitācija, maršs, lendlers un sens menuets. Koncerta mērķis ir rosināt interesi par akadēmisko jeb, kā to biežāk tautā sauc, klasisko mūziku, iepazīstinot ar sevišķi spilgtiem un interesantiem skaņdarbiem.

Aizkadru stunda „Mākslas un zinātnes krustpunkti”

Pakalpojuma sniedzējs: Laboratorium.lv

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Lesia Bogačova, 28809300, info@laboratorium.lv

Interaktīvā nodarbībā skolēni uzzina, kā mūsdienās zinātne palīdz veidot filmas un teātra izrādes. Par pamatu ņemot Latvijas filmu „Dvēseļu putenis”, tie rādīts, kas nepieciešams, lai radītu ticamus efektus un pēc iespējas precīzāk attēlotu filmā redzamos notikumus. Skolēni uzzina, kā gatavo mākslīgās asinis, speciālus degošos šķidrumus, kā dažādu darbību veikšanai trenējas kaskadieri utt. Tas viss nebūtu īstenojams bez ļoti precīziem aprēķiniem un specifiskām zināšanām. Ieskatīsimies aizkulisēs, lai saprastu, kā rodas īstā māksla.

Izzinoša nodarbība Piebalgas porcelāna fabrikā

Pakalpojuma sniedzējs: SIA „Porcelāna Galerija”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma

Kontaktinformācija: Lelde Prūse, 28451800, info@porcelanadarbnica.lv

Plašāk: <http://www.porcelanadarbnica.lv/>

Izzinošās nodarbības laikā Piebalgas porcelāna fabrikā skolēniem būs iespēja iepazīt porcelāna ražošanas nianses, izzināt keramiķa darba procesus, uzzināt par porcelāna vēsturi Latvijā un pasaulē, kā arī pašiem radoši iesaistīties, izlejot porcelāna pirksta kaķīti.

Izstāde „Nenorunātās tikšanās”

Pakalpojuma sniedzējs: Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs

Norises laiks: 2019. gada 13. decembris – 2019. gada 23. februāris

Kontaktinformācija: Laura Brokāne, laura.brokane@lcca.lv

Plašāk: <http://lnmm.lv/lv/apmekle/izstades/6055-nenorunatas-tiksanas>

No 2019. gada 13. decembra līdz 2020. gada 23. februārim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zālē ARSENĀLS (Vecrīgā, Torņa ielā 1) skatāma Latvijas Laikmetīgās mākslas centra organizētā starptautiska izstāde „Nenorunātās tikšanās”. Projekts, kas notiek Latvijas valsts simtgades programmā, ir veltīts zinātniskās fantastikas žanra ietekmei mākslas teritorijā, ietverot gan vēsturisku izpēti, gan nākotnes scenārijus.

„Nenorunātās tikšanās” pievēršas zinātniskās fantastikas iespaidam Latvijas kultūrtelpā pagājušā gadsimta otrajā pusē, kā arī parāda mūsdienu mākslinieku darbus, kuros, iztēlojoties alternatīvas nākotnes iespējas, izcelti šobrīd aktuāli feminisma, ekoloģijas un politikas jautājumi. Projekta nosaukums aizgūts no brāļu Strugacku tāda paša stāstu krājuma („Незначенные встречи”, 1980), kas izdots Rīgā 1987. gadā

Noderīgi

- Programmas „Latvijas skolas soma” 2019. gada foruma materiāli – <https://lv100.lv/jaunumi/latvijas-skolas-soma-foruma-materiali/>.
- Ērts rīks pilnvērtīgas informācijas iegūšanai par iespējamo norisi ir šī veidlapa: https://www.lv100.lv/Uploads/2019/09/23/pieteikums_latvijas_skolas_somas_norisei.1.docx. Jūs to varat izmantot, lai paši iegūtu sākotnējo informāciju par plānoto norisi, kas nav iekļauta Kultūras ministrijas apkopojumā, kā arī lai konsultētos ar ekspertiem, nosūtot šo informāciju programmai „Latvijas skolas soma” uz Latvijas valsts simtgades biroju.

Viss programmas „Latvijas skolas soma” norišu piedāvājums pieejams Kultūras ministrijas mājaslapā:

<https://www.km.gov.lv/lv/kultura/kultura-timekli/projekti/kulturas-norises-berniem-un-jauniesiem/aicinam-iepaizties-ar-kulturas-pasakumu-piedavajumu>

Kontakti

E-pasts: skolas.soma@km.gov.lv

Aija Tūna

Programmas „Latvijas skolas soma” vadītāja

Kultūras ministrijas

Latvijas valsts simtgades biroja Izglītības un jauniešu projekta vadītāja

E-pasts: Aija.Tuna@km.gov.lv

www.lv100.lv/skolassoma

#LV100 #LatvijasSkolasSoma #SkolasSoma